

Hrvatska Kolumne i komentari Možda ste propustili

Deklaracija o hrvatskom prostoru: Dobar dio bespravne gradnje u Istri je u režiji stranih državljana

Objavio Smiljana Škugor-Hrnčević - 29. listopada 2023. u 17:30

f t G+ p 🗨️

Foto: Smiljana Škugor-Hrnčević

Dobar dio bespravne gradnje u Istri je u režiji stranih državljana. Po podacima gradskih službi u Vodnjanštini su to Nijemci, Talijani, Slovenci i Austrijanci, dakle građani iz uređenih demokratskih država pa se s pravom postavlja pitanje zašto im takvo što ne pada napamet raditi u svojim zemljama, a eto u Hrvatskoj to rade?

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Leži li razlog u nedovoljno preciznim zakonskim odredbama po kojima se bespravno sagrađeni objekti po propisanoj proceduri teško mogu ukloniti, a kada se te uzurpatore i natjera na rušenje, plaćaju samo novčane kazne što im ne predstavlja značajniji problem jer im je korist od iznajmljivanja daleko veća?

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

POZNATI KUHAR UPOZORIO HRVATE: 'Ovu namirnicu izbacite iz prehrane čim prije, ima jako negativan učinak'

OD 1. SIJEČNJA OGOROMNA PROMJENA U HRVATSKOJ: Tiče se vašeg novca, evo što vas točno čeka

Sponsored by Midas

>**Deklaracija o hrvatskom prostoru: Apolitika i Uredba o Zaštićenom obalnom pojasu ignoriraju se i ne provode**

Kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina zatvora

Mnogi koji skrbe o zaštiti hrvatskog prostora predlažu da se u zakonodavnu regulativu osim novčanih, ponovo uvedu i kaznene odredbe koje bi spriječile nelegalnu gradnju, no, valja naglasiti da ih važeći Kazneni zakon za određene slučajeve i sada propisuje, ali se u praksi vrlo malo koriste. Naime, Kazneni zakon članak 212. predviđa kaznene odredbe za nelegalnu gradnju, ali samo ako se građevina gradi u području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kulturnim dobrom ili drugim područjem od posebnog interesa za državu.

Za navedeno kazneno djelo propisana je kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina zatvora. U zaštićene prirodne vrijednosti i kulturno dobro spada i zaštićeni obalni pojas (ZOP), no znakovito je da po dostupnim podacima Državni inspektorat, odnosno građevinska inspekcija rijetko podnosi kaznene prijave, tek oko jedan posto u odnosu na rješenja o uklanjanju i optužne prekršajne (novčane) prijedloge. A, možda bi upravo više kaznenih prijava, odnosno prijetnji zatvorskom kaznom dosadašnjim bespravnim graditeljima odvratilo one koji se spremaju na tu nezakonitu rabotu.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

U Deklaraciji o hrvatskom prostoru, svojevrsnom apelu za zaštitu najvrjednijeg hrvatskog blaga Akademija arhitektonske umjetnosti i znanosti koju je potpisalo 20-ak uglednih hrvatskih arhitekata predlaže vraćanje kaznenih odredbi za nelegalnu gradnju u bilo kojem području.

Na portalu „Bespravna gradnja“ vide se gorući problemi nelegalne gradnje

Kako bi bespravnoj gradnji stali u kraj početkom ove godine na inicijativu IDS-a pokrenut je portal „Bespravna gradnja“ kojemu građani mogu dostaviti podatke i fotografije o sumnjivoj gradnji. Na portalu se mogu vidjeti svi razmjeri tog gorućega problema koji pustoši ne samo istarsku obalu, nego i njezinu unutrašnjost. Unatoč dosta dobro provedenoj legalizaciji bespravno sagrađenih objekata od 2012. do 2018. bespravna se gradnja nezaustavljivo nastavlja, a tom u prilog svjedoče brojni primjeri pa i nezakonita sječa čak šest hektara šume u značajnom i zaštićenom krajobrazu Labin – Rabac – Prtlog. Taj je primjer otvorio Pandorinu kutiju problema s krčenjem šuma, parcelacijom, bespravnom gradnjom, a s čime se Istra susreće već desetljećima, počevši nedugo nakon Drugog svjetskog rata.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Ta pedesetgodišnja zbivanja na koja su se prvi odvažili Slovenci u svom intervjuu Glasu Istre u veljači ove godine sustavno obrazlaže Marko Martinčić, bivši predsjednik Izvršnog vijeća Općine Buje (1982.-1986.) i jedan od prvih saborskih zastupnika iz Istre u samostalnoj državi Hrvatskoj. U njemu uz ostalo kaže – „bespravna gradnja je polustoljetni problem u Istri i uvijek se Slovincima gledala kroz prste, a zašto“?

Da su se primjerom Slovenaca kao bespravnih graditelja u samostalnoj Hrvatskoj povelili i ostali građani europskih zemalja i to ne samo u Istri nego i diljem jadranske obale svjedoče primjeri bespravne gradnje koji su osvanili i u medijima – u Rovinju gdje je od štale za tovare nastala kućerina, gdje je Austrijanac poduplao bazen, strani poduzetnik nagradio 20-ak tipskih nastambi za turiste, u Pakoštanima Švicarac posjekao dio šume zbog pogleda i bazena, a da načelnik općine ne zna ni čija je zemlja, do Mošćeničke drage u uvali Stupova gdje se krči šuma, a bageri razvaljuju stijene koje padaju na plažu.

>Deklaracija o hrvatskom prostoru: Apolitika i Uredba o Zaštićenom obalnom pojasu ignoriraju se i ne provode

Dvojici austrijskih državljana koji su nelegalno gradili na Murteru prijeti zatvorska kazna

No, da ima i pozitivnih primjera zaštite hrvatskog prostora i kažnjavanja nelegalne gradnje i postupanja po Kaznenom zakonu pokazuje slučaj iz rujna ove godine kada su službenici šibenske Službe kriminalističke policije dovršili kriminalističko istraživanje nad dvojicom austrijskih državljana zbog sumnje u počinjenje protupravne gradnje na području Murtera. Utvrđeno je da su izgradili stambenu građevinu bez pravomoćne građevinske dozvole 71 metar od mora i to izvan građevinskog područja na kojem nije dozvoljena takva gradnja i koje je, sukladno Zakonu o prostornom uređenju, zaštićeno obalno područje mora i kao takvo pripada području od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Po Kaznenom zakonu prijeti im zatvorska kazna do pet godina.

„Recentni“ primjeri domaćih uzurpatora tuđeg prostora

Naravno da krimen nije samo na strancima te podsjećamo i na „recentne“ pothvate domaćih bespravnih graditelja od kojih je najpoznatiji onaj poduzetnika Stipe Latkovića sa sedam nelegalnih objekata u uvali Vruja kod Omiša koja je konačno i uz inicijativu građana uspješno uklonjena pred početak ovog ljeta. Drugi „recentni“ primjer je bespravna gradnja predsjednika Uprave Hrvatske elektroprivrede (HEP) Frane Barbarića koji se unatoč rješenju Državnog inspektora o uklanjanju bespravno sagrađene kuće na, Hvaru, te već plaćenim novčanim kaznama, još nije odlučio na uklanjanje svog bespravno sagrađenog objekta. Naime, s obzirom da je kuću sagradio prije izmjena Zakona o Državnoj inspekciji po kojima je postupak uklanjanja bespravne građevine ubrzan, ostala mu je mogućnost, a koju vjerojatno koristi, da i šest puta plati kaznu prije rušenja.

Naravno da su tu mogućnost obilato koristili i još uvijek koriste mnogi bespravni graditelji, s obzirom da u međuvremenu, do rušenja, mogu zarađivati iznajmljujući taj bespravni objekt.

Stoga je za pozdraviti nove odredbe Zakona o državnoj inspekciji po kojima uopće nema plaćanja kazne, nego odmah ide nalog za rušenje u roku od 15 dana. Isto vrijedi i ako se ne može točno utvrditi identitet bespravnoga graditelja, što je dosad kompliciralo i odugovlačilo postupak. No, kazne će se i dalje moći plaćati ako je objekt sagrađen bez svih papira, ali je u građevnoj zoni. Ostaje nam za vidjeti hoće li se bespravnoj gradnji i uništavanju hrvatskog prostora stati u kraj.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

* Mišljenja iznesena u komentarima osobna su mišljenja njihovih autora i ne odražavaju nužno stajališta uredništva portala [Narod.hr](https://www.narod.hr).

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i **temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima**, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 10, 15, 25 ili više eura. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

OZNAKE

VIŠE S WEBA